ڕەوشتلێژیی لە دنیای عەبدولواحیدەکان دا.. هیوا محەمەد ئەمین

لە دنیا و ئەدەبیات ی فەلسەفە دا ، دوو خەسڵەت و تایبەتمەندیی ، دوو بنەما و کۆڵەکە ی بنچینەیی هەن ، کە ڕۆڵێك ی گرنگ لە فراوانکردن و قوڵکردنەوە ی دنیا ی مەعریفە ، ڕاستیی (حەقیقەت) ، دیدگە ، بیرکردنەوە ، تێڕامان و جیهانبینیی کۆمەڵگە ی مرۆڤایەتیی دەگێڕن ، ئەویش دیاردە ی گومان و پرسیارە ! گومان فەلسەفە ی بەردەوامیدان بە ژیان و گەیشتن بە ڕاستییە ، مرۆڤ تاکو خاوەن ی گومان نەبێت ، ناتوانێت ڕابپسکێت و لە بەستەڵکبوون ی بیرکردنەوە ڕزگاری بێت ، دواجار ئەوە گومانە کە هێزێك بە مرۆڤ دەبەخشێت کە بتوانێت بەهۆیەوە دەستی بگاتە ڕاستییەکان . پرسیار بەڵام قوڵترکردنەوە و فراوانترکردن ی دنیا ی گومانە . لەم ڕۆژنە و دەروازەیەوە ، دەمەوێت بچمە نێو ڕوداو ی خۆپێشاندانەکان ی 27 . 4 . 2023 ی شار ی (شنگال) ەوە ، بەڵام پێش ئەوەی پ□یق□ك لەوبارەیەوە بدەم ، پێم باش و پێویستە کە لە ڕۆشنایی دنیا ی گومان ، پرسیار و ئیمانەوە تیرۆژە تیشکێک بخەمە سەر ئەو ڕوداو و پرسیارانە ی کە پەیوەستن بەم بابەتە ، تاکو وێنەیەك ی گەشتر و ڕوناکتر بدەین بەو دیمەنانە ی کە زۆرێك لە مەلا ، بانگخواز و ئیسلامیستەکان هەوڵ ی شێواندن ی دەدەن .

کەسێك دەشێت ئایندار بێت ! بەڵام مەرج نیە ئیماندار بێت ، پێچەوانەکەیشی هەر ڕاستە . جیهان ی ئیمان و ئایین لە زۆر ئاست و ڕوبەر دا دوو دنیا ی ئاراستە و ئاقارجیاوازن ، کە هەریەکەیان بەشێوازێك ی جیاواز کاریگەریی دەنوێنن و مرۆڤ دەگەێننە دوو ئامانج ی جیاواز . ئیمان لە پانتایی چەمك ، مانا و دنیابینیی خۆی دا بۆ بوون ، ڕەوشت ، نرخ ، شکۆ و پایە ی مرۆڤ بەرفراوان و بێکۆتایە کە سیفاتێك ی سروشتیی وگەردونیی هەیە ، لەوێدا ، دۆزی مرۆڤ و زاتی مرۆڤ خۆی دەبێتە ناوەند ، چەق و (سەنتەر) ێك ی گرنگ و مانادار بۆ ژیان ، بوون و کۆی دۆز و فەلسەفە مرۆڤایەتییەکان ، لەوێدایە ، کە مرۆڤ لە ڕامان ، تێڕامان و بوونێك ی ناوچەییەوە دەبێتە بونەوەرێك ی گەردونیی و پاشان ئاودیو ی پڕۆسە ی بەدنیابوون دەبێت ، واتا گەڕانەوە بۆ سروشتی خۆی کە فەلسەفە ی مرۆڤبوونە . ڕێگە ی ئیمان ڕێگەیەکی دوورودرێژ ی پڕ لە

گومان ، دۆدۆنگیی ، پرسیار ، سەختیی ، دژواریی و هەڵدێرانە ، هەروەها ڕێگەیەكی پڕلە ئازار ، ڕەنج و ماندوبوونێك ی زۆرە كە مـرۆڤ لە پەنـاو ی بەدەسـتهێنـانی حەقیقەت ، ڕەوشت و ویژدانێـك ی بەرزتـر و باڵـاتر، ژیانێـك ی ڕونـاكتر و ڕامانێـك ی بـاشتر دا ، بەپێویست ئازار دەكێشێت و دەچەژێت ، واتا ئیمان لەڕێگە ی پڕۆسە ی

ئەزمونكردن ی عەقڵ و گەشكردن ی دنیا ی گیانپەرۆشیی (ڕۆحانیەت) ە وە دەگاتە دوالـوتكە ی بەرزترین ڕەوشت ، ویژدان ، ڕاستیی و دواجار بوونە بە بەشێك لە كۆی سروشت و سیستەمێك ی گەردونیی ، واتا لەوە دایە كە مرۆڤ ئاودیو ی دنیا ی ئاژەڵیی خۆی دەبێت و لە دواهەمین وێستگە دا فەلسەفە ی مرۆڤبوون لە ناخ و زات ی مرۆڤ خۆی دا ئەزمـون ی مرۆڤـایەتیی خۆی دەكـات . كۆی ئەو ڕەگەزە گرنـگ و بابەتییانە ی كە ئاماژەم پێیان دا ، دنیا ی بوون و وێنا ی خۆیان لەسەر پەیژەیێك ی شەقوشە ی دنیایی و غەریزەی ئاژەڵیی بەرجەستە یان بینا كردووە . مرۆڤ بە مەبەستی ، گەیشتن بە دنیا ی ئیمان و ئامانجێـك ی باڵـاتر لە فەلسـەفەی ڕەوشـت ” ئێتیـك ” ، هەسـت ی مرۆڤـایەتیی وفەلسـەفە ی مرۆڤبـوون ، لەبەراوانە ولەژێـر سـێبەر و پەیڕەویی ژیریی (عەقڵ) و ئیـرادەیێك ی ئـازادانە دا ئەو پلانە دەبێت و لە دواهەمین پلە دا ئاودیو ی دنیایێك ی نوێتر دەبێت ، دنیایێك كە تیای دا دەستی لە فەزیلەتێك ی ئەخلاقیی ، جوانترین و باڵـاترین ڕەوشـت و ویـژدان گیردەبێـت ، واتـا پڕۆژە ی ئیمـان لەدواجـاردا كـار بە دۆزینەوە ی یەزدان و دروسـتكردنی مـرۆڤ ی یەزدانیـی كۆتـایی دەهێنێـت ۰ لەدواجـار دا ئیمـان پرۆسـەیێك ی درێژخایان ی تاكەكەسیی و جۆرێك لە دیاردە ی هوشیاریی و خواست ی بنیاتنان ی ئیرادە ی باڵا و ئازادە لە مرۆڤ دا ، سەرئەنجام ئیمان هێزێك ی ڕوناكیبەخش و توانابەخشە كە تەكانێك بە مرۆڤ دەدات تاكو ئاودیوی دنیایێك ی فراوانتر ، ڕوناكتر ، نوێتر ببێت ! لەم بازدان و ئاودیوبوونە دایە كە سەرەتا ی چیرۆك ی فەلسەفە ی مرۆڤبوون و مرۆڤی ڕاستەقینە سەرهەڵدەدات و دەستپێدەكات . لەم دەستپێكەوە ، واتا لە دەروازە ی گەیشتن بە فەزیلەت ی ئەخلاقیی و ویژدان و ڕەوشت ی بەرز و باڵاوە كە تەنیا پێناسەیەكە بە جیاكردنەوە ی مرۆڤ ی باش یان خراپ ، دەخوازم چەند وشەیێك سەبارەت بە ڕوداوەكە ی شار ی شنگال بنووسم .

شاراوە نیە ، كە لە سەردەم ی دروستبوون و سەرهەڵدان ی یەكەمین فەرمـانڕەوایی خەلافـەت لە ئیسلام ، واتـا سـەردەم ی خەلیـفەكـان ی ڕاشیدین ، و بەتایبەت و بەدیاریكراویی لە سەدەی ١٧ ی كۆچیی ، واتا لەسەردەم ی خەلیفە عمر ابن خطاب دا یەكەمین كۆمەڵكوژیی

ئێزدییەکان ئەنجامدراوە ، تاکو دەگاتە دەوڵەتی عوسمانیی و دەوڵەت ی ئیسلامیی لە عێراق و شام ” داعش ” و ئیخوان ی ئەردوگانیی و تەنانەت کوردان ی موسوڵمانیشەوە ، کوردان ی (ئێزدیی) ڕووبەڕووی ڕاستەوخۆ ی چەوساندنەوە ، ئازار ، سوکایەتیپێکردن ، ناهەقیی ، کۆچپێکردن ، کۆمەڵکوژیی بوونەتەوە ، لەدوجار دا و لەسەردەم ی خەلافەت ی ئیسلامیی لە موسڵ و ڕەققە ی سوریا ، کچان و ژنانی ئێزدییەکان تاڵان کران و کرانە سەبایا و لە بازاڕەکان ی نوخاسە ی شارەکان ی موسڵ و ڕەققە دا مامەڵەی کڕین و فرۆشتنیان پێکراوە ، کراونەتە کۆیلە و زنجیر ی ئاسنیان لە دەست و پێیان کراوە و دەستدرێژیی ناموسیان کراوەتەسەر. داعش لە ژمارە یەك ی گۆڤار ی (دابق) ی سەر بە ڕێکخراوەکەیان نوسینێك بڵاودەکاتەوە بەناوی { احیاء العبودیة قبل اوان الساعة } تیای دا باس لەوە دەکات کە چۆن بەپێی ئەحکام ی شەرع ی ئیسلام کۆیلەکردن ی کچان و ژنان ی ئێزدیی ڕەوایەتیی و شەرعیەت ی پێدەدرێت ، و پاشان چۆن پێشکەش و دابەشیان دەکەن بەسەر ئەمیران و موجاهیدانی سوریی ، عێراقیی ، چیچانیی ، سعودیی ، ئێرانیی ، تورکیی ، ئەفغانیی ، لیبیی ، میسریی و موسوڵمانان ی تری نیشتەجێ ی ئەوروپا ، ئەمریکا و .... تاد ی سەر بە دەوڵەتی ئیسلامیی لە عێراق و شام و بەتاڵکردنەوەی نیکاح و هاوسەرگیرێتیی پێشویان وهاوجێییکردن لەگەڵیان دا بەبێ نیکاح و زەواج ؟ !! چەکدارێك ی داعش بەناوی ئەسعەد ئەڵمانیی لە فەسبوك ی خۆی دا وێنە ی کچێك ی هەژدە ساڵە ی ئێزدیی بڵاودەکاتەوە و دەنووسێت : { ئەم کچە بۆفرۆشتن ، نرخەکە ی هەشت هەزار دۆلارە } ، هەمان ئەم کەسە پاش چەند کاتژمێرێك وێنە ی کچێك ی تری ئێزدیی کە چاوەکان ی لەتاو گریان سورهەڵگەڕاون بڵاودەکاتەوە و دەنووسێت : { ئەمەش کچێك ی ترە بۆفرۆشتن ئەمیش نرخەکەی هەشت هەزار دۆلارە } ، بڵاوکردنەوەی ئەم هەواڵە ڤیدیۆییە بۆ کۆمپانیا ی فەسبوك بووە سکانداڵێك ی یاسایی و ئەخلاقیی و دوایی لە لاپەڕەی فەسبوك دا سڕایەوە . ئەوەی بە کوردان ی ئێزدیی کراوە ، هۆلۆکۆستێك ی نوێی ترە کە لەسەدە ی بیست و یەکەمین دا دەرهەق بە مرۆڤ ی کورد و مرۆڤایەتیی ئەنجام دراوە . ئەم بارە کارەساتبارە دنیا ی ویژدان و ئەخلاق ی جیهان ی ئیسلامیی ، رابطة ی ئیسلامیی لە مەککە ، جامیعە ی ئەزهەر، حەوزە ی قوم ، کۆمەڵگە ی ئیسلامیی و نمونەکان ی محمد علی قەرەداخیی ، بانگخوازی وەکو دوکتۆر عبدالواحید ، مەلا و مینبەرەکانیان و ئیسلام ی سیاسیی کوردیی لە ئیخوان و سەلەفییەکان ی نەهەژاند ، بەڵام محمد علی قەرەداخیی بە سەرخستنی ئەردوگان لە هەڵبژاردنەکان ی ئەم دواییە ی تورکیا دا ، بەئاشکرا و بە پشتیوانیی ئەو کەششی زۆر ی بەکرد ؟ !

ئایین ی ئێزدیی ئایینێك ی هەرەكۆن ی گەل ی كورد بووە كە سەدان ساڵ پێش زایین لەسەر خاك ی كوردستان سەریهەڵداوە ! باوەڕ ی ئێزدییەكان لە فەلسەفە ی (ئێزدایی) ەوە سەرچاوەی گرتووە . ئێزدایەتیی باوەڕە ی بە یەكتاپەرستیی یەزدان هەبووە ، زەردەشتیش سەرچاوە ی فەلسەفە و بیری خۆی لە ئێزداییەوە وەرگرتووە . ئێزدایی باوەڕی بە هێزی چاكە و خراپە هەبووە ، دژی درۆ ، فێڵ ، ناپاكیی و پەیمانشكێنیی بووە ، لە بنەڕەت دا ئێزدایەتیی باوەڕبوونە بە مرۆڤدۆستیی ، خۆشەویستیی ، ڕێزگرتن لە خاك ، ژینگە و ڕێزگرتن لە ئافرەت و … فەلسەفە ی ئێزدایی خاوەن ی هیچ نێوەندگیر یان پەیامبەرێك نین ، و باوەڕیان بەوەیە ، كە مرۆڤ لەڕێگە ی ئیرادەیەك ی ئازادانەوە پەیوەندیی ڕاستەوخۆی خۆی بە یەزدان دەبەستێت و سەرئەنجام توانایی ئەوە بەدەستدەهێنێت كە ڕوناكایی یەزدان بەدەستبهێنێت و دواجار ببێتە هەڵگر ی هێز ی چاكە . ئێزدایی خاوەن ی هیچ ڕوگە (قیبلە) یەك نیە ، لەكوێ دا ڕۆژ هەبێت ، بە نوێژكردن و ستایشكردن ی یەزدان ڕوودەكەنە خۆر ، خۆریش لەلایان جێگە ی ڕێز و ستایشە ، و شەقڵ ودەركەوتە و بەرجەستەیەكە لە مەزنیی و شكۆمەندیی یەزدان . لەو ڕۆژگارەوە ی كە ئیسلام وەك و هێزێك دەركەوت ، ئێزدییەكان جگەلەوەی كە چەوساونەتەوە ، بەهەمانشێوەش سیاسەت ی بەزۆركردنە ئیسلام ، بەئیسلامیكردن و عەرەباندن ی باوەڕ و ئیمان ی ئێزدایی ، بەعەرەبكردنی نەتەوەییان ، سەنداندن ی باج و جزیەش بەسەریان دا سەپێنراوە ، لەڕێگە ی سیاسەت ی چەواشەكاریی ، ڕق ، كینە ، بوغز ، درۆ و بوختان ی وەك ئاگرپەرست ، شەیتانپەرست ، نەوەی جنەكە و شەیتان ، نەوەی نەهەنگ و یەزید ی مەعاویە و … تاد دژایەتیی ئێزدیەكانیان كردوە و مێژو و فەلسەفە ی باوەڕ ی ئێزدایەتیی ئەوان شێوێنراوە . پەیڕەوكردن ی ئەم سیاسەتە فاشیستییە ی ئیسلام دەرهەق بە ئێزدییەكان ، بووەتە هۆكار و پاڵپێوەنەرێك ، كە لەڕێگە ی شەرعەوە ڕەوایەتیی بدرێت بە سوكایەتیی ، كۆمەڵكوژیی و لەناوبردنیان تاكو ڕۆژگار ی ئەمڕۆ كە ڕۆژگار ی ئیسلام ی داعشیی ، سەلەفیی و ئیخوانییە . قۆناخ ی دەوڵەت ی ئیسلامیی لە عێراق و شام دواقۆناخ نیە لە كۆتاییهێنان بە سوكایەتیی ، غەدر ، ناهەقیی ، زوڵم ، چەوساندنەوە و پیادەكردن ی سیاسەت ی تەكفیركردن ی ئێزدییەكان بەناو ی خوا ، عەدالەتی ئیلاهیی و شەریعەتی ئیسلامییەوە ، بەڵكو ئەستا قۆناخێك نوێی مەترسیدارتر بەڕێوەیە بۆ هەڵتەكاندن ، لەباربردن ، سڕینەوە ی تەواوەتیی باوەڕی ئێزدایی و بوون ی ئێزدیەكان لە كوردستان و مێژویش دا ، ئەویش قۆناخ ی بانگخوازی نوێ ی ئیسلامیی و ئیسلام ی سیاسیی كوردە لە باشور ی كوردستان دا . ئەم قۆناخە زۆر مەترسیدارترە لەوان ی

پێشوتر ، کە پێویستە هەموو تاک و ڕوناکبیرێك ی کورد تێیڕابمێنێت و لێی ئاگاداربێت ، ئەم قۆناخە سەرەتا ی ترازاندن و جوقاندن ی هێلکە ی فاشیستێتیی ئیسلامیی کوردیە ، قۆناخێك ی زۆر نامۆ، ترسناك و مەترسیدارە لە جێبەجێکردن و بەتەواوگەیاندن ی ئەو پەیامە ی کە سڕینەوە و قبوڵنەکردن و ڕەتکردنەوەی ئەوانی دیە . ئەوەی لە شار ی شنگال ڕووی دا دژایەتییکردن ی ئیسلام و سوتاندنی مزگەوت نەبوو ، بەڵکو قبوڵنەکردن و بەگژداچوونەوەیەك ی ئازایانە بوو بەرووی سیاسەت ی تەعریب و سوکایەتییپێکردن ی ئێزدیەکان ، ناڕەزاییدەربڕین بوو بەرامبەر ئەو کەمەکوژیە ی ئێزدیەکان کە لەساڵ ی ٢٠١٤ دا لەلایەن ئەو عەرەبە فاشیست و شۆڤێنیە عێراقیانە ی ناو ڕیزەکان ی دەوڵەتی ئیسلامیی لە عێراق و شام ئەنجامدرا بوو ، ئەو ئیسلامیانە ی کە بەناوی اللە و عەدالەتی ئیلاهیەوە زیاتر لە سێ هەزار ئافرەت ی ئێزدیان کردە کەنیزەك ، سەبایا و بەناوی دەسکەوت ی جەنگ لە بازاڕەکان ی موسڵ دا مامەڵە ی کڕین و فرۆشتنیان پێوەکردبوون ؟! کوشتن ، بێسەروشوێنکردن و زیندەبەچاڵکردن ی شەش هەزار پیاو ی ئێزدیی . تاوان ی جینۆساید و پاکتاوکردن ی ڕەگەزیی و ئایینیی کوردان ی ئێزدیی لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامیی لە عێراق و شام و بەپشتیوانیی ئیخوانی تورکیی و ئەردوگانیی ئەجگار زۆرن و لەئەژماردن نایەن ، بەڵام لێرە دا چەند نموونەیەك ی بچوك دەهێنینەوە تاکو ئیسلامیە سەلەفیی ، جیهادیی ، ئیخوانیی ، کرێکاریی ، عومەریی ، ئیسلامیستەکان ی دی و هەموو موسوڵمانێك ی کورد بزانێت کە چ کارەساتێك بەسەر کوردان ی ئێزدیی دا هاتووە ؟ !

لەیەکەم هەڵدانەوەی یەکەم گۆڕ ی بەکۆمەڵ ی ئێزدییەکان لەلایەن دەوڵەتی ئیسلامیی لە موسڵ ، ٢٨ تەرم لە گوند ی (کۆچۆ) ی باشور ی شنگال دۆزرایەوە ، بەدوای دا حەفتاویەك گۆڕ ی تر ی بەکۆمەڵ ی ئێزدییەکان کە خەلافەت ی ئیسلامیی لە موسڵ ئەنجام ی دابوون دۆزرانەوە ، سیانزدە گۆڕیان لە دەوروبەر ی گوند ی کۆچۆ بوون و گەورەترین کۆمەڵکوژیش لە شار ی شنگال ئەنجامدراوە . بەگشتی نەوەد گۆڕ ی بەکۆمەڵ ی ئێزدییەکان هەیە ، لە عین الفتح پێنج گۆڕ ی بەکۆمەڵی ئێزدیەکان ی قوربانیان ی دەستی خەلافەت ی ئیسلامیی لە موسڵ دۆزراونەتەوە ، و بەرگری شارستانیی شار ی شنگال دە تەرم ی ئێزدییانیان لە زێرابێك دا دەدۆزنەوە ، تاکو ئێستاش زیاتر لە هەزاروسەد ئافرەت ی ئێزدیی بێسەروشوێنن و نەگەڕاونەتەوە ناو کەسوکاریان . ئەگەرچی وتەبێژ ی سوپا ی عێراق لەبەردەم مەدیاکان دا وەك لەبەردەم مزگەوت ی (رحمان) لە شار ی شنگال و هەروەها فەرمانگە ی ئەوقاف ی شاری موسڵ بەئاشکرا دانیان بەوەدا نا کە هیچ دەستدرێژیی ، بێڕێزیی یان هێرشێك بەسەر مزگەوت ی ناوبراو لە شار

ی شنگال کرابێت ، بەڵام ھەرزوو مەلا و بانگخوازە ئیسلامییەکان
کانگای دڵ ی پڕ لە ڕق ، کینە بوغزیان بەرامبەر ئێزدیی و ئێزدایی
ئەقرەی نەگرت و لە مینبەرەکانیانەوە کەوتنە ھەڕەشە ، ھێنینەوەی
درۆ ، ھێرشکردن و سوکایەتییکردن بە ئێزدییەکان . بێدەنگبوون و
خەمساردیی مەدیا ی کوردیی لە ڕوماڵکردن و بەدواداچوون ی
ڕاستییەکان ، ھان ی زیاتری بانگخواز و ئیسلامییەکان ی کوردستان ی
دا ، کە لە مینبەر ی مزگەوت و سۆشیال مەدیاکانیانەوە بکەونە ھێرش
، سوکایەتییپێکردن و گاڵتەپێکردن ی باوەڕ ، ئایین و نەریت ی
ئێزدییەکان . کۆمەڵ ی دادگەریی بە ھێنانەوەی ئایەتێك ی قورئان
کەوتە ناڕەزایی و ھێرشکردنە سەر ئێزدییەکان ، مەلایەك لە دھۆك و لە
مینبەر ی مزگەوتەکەیەوە بە بڵاوکردنەوەی ڤیدیۆیەك ی ساختە کەوتە
بانگەشە ی درۆ ، ھەڕەشە و ھاندانی خەڵکیی دژی ئێزدییەکان .
بانگخوازێك ی ڕەگەزپەرست و فاشیستێکی ئیسلامیی بەناوی دوکتۆر
عەبدولواحید لە وتاردانێك ی زۆر توندئامێز ، توندئاژۆ و
تەوسئامێزدا و لە بەردەم ی خەڵکان و گەنجانێك ی زۆر ی موسوڵمان
کەوتە گاڵتەپێکردن و سوکایەتییکردن بە باوەڕ ، نەریت ، بنەچە و
ئایین ی ئێزدییەکان ؟! ! ئەو بەئاشکرا ھان ی گەنجان ی موسوڵمانانی
دا بە ئەنجامدان ی توندوتیژیی ، تێکدان ی ئاسایش و شێواندن ی
نەریت ی قبوڵکردن ، ڕێزگرتن و پێکەوژیان بەبێ ئەوە ی وەزارەت ی
ئەوقاف یان داد بکەونە ھەڵوەستوەرگرتن و گرتنەبەری ڕێوشوێن ی
ئەخلاقیی ، یاسایی و فەرمیی بەرانبەریان ؟ ! بەڕاستی ئەوەی لە
سۆشیال مەدیا ی ئیسلامیی و مینبەر ی مزگەوتەکانەوە دەگوزەرێت و
ئەنجام دەدرێن دەربڕ و نیشانێکن لە پێکردن و ئاژواندن ی ویژدان
و ڕەوشتی مرۆڤ ی کورد و دەروناسێتیی (سایکۆلۆژیا) ی مرۆڤ ی
کوردە بەرە و دنیا ی دڵڕەقیی ، بێبەزەیی و بەربەرێتیی ،
سیخناخکردن ی دەرون و ویژدان ی مرۆڤ و تاك ی کورد لە گاڵتەجاڕیی
، توندوتیژیی ، درۆ ، دەمپیسیی ، ڕەتکردنەوەی ئەوانی دی ، ڕق ،
کینە ، بوغز ، خورافات ، ئەفسانەگەرێتیی ، شتنی مێشک و ... تاد .
مرۆڤ کاتێك ئەو کۆمەنتانە ی سەر ڕوپەڕەی مەدیا ی ئیسلامییەکان و
بانگخوازەکان دەخوێنێتەوە ھەست بەجۆرێك لە شەرم ، شەرمەزاریی و
بێئومێدیی دەکات . نابێت بەلامانەوە سەیربێت لە ھەل و مەرجێك ی
وەھا دا ، کە بانگخواز و ئیسلامیستەکان بەسەر کۆمەڵگە ی کوردی لە
باشور ی کوردستان دا دەستڕۆیشتوون ، مرۆڤ ی موسوڵمان ی کورد ھەست
بە جۆرێك لە دەرونئاسودەیی ، ویژانئاسودەیی ، دڵشادیی و دڵسەکنین
، لە دیتنی تەرمی سەربڕاو، گوێبڕاو و چاودەرھێنراوی ئەو
پێشمەرگانە ی کە لە گوند ی خێڵ ی حەمەی شارەزور بەدەستی
چەکدارانی انصار الاسلام ئەنجامدران ، دەکات ! ھەناسە ی شادیی و

چێژبەخشیی هەڵدەمژێت ، کاتێك دەبینێت کوردان ی ئێزدیی کوشت و بە دەکرێن و کچان و ژنانیان دەکرێنە کۆیلە ، سەبایا و کەنیزەك و دەستدرێژیی ناموس دەکرێتەسەریان . سەرهەڵدانی مۆدێل ی نوێ ی موسوڵمانەتیی دوکتۆرعەبدولواحیدەکان لە کۆمەڵگە ی کوردی دا ، سەرەتا ی کارەسات و سەرهەڵدان ی کۆمەڵگەیەك ی هەستسارد ، بێڕەوشت ، بێبەزەیی ، دڕندە ، دەرونەخۆش و بەمەگەلکردنە ، دروستکردنی کۆمەڵگەیەکە کە بناغە ی شارستانەتیی و مرۆڤدۆستیی خۆی لەسەر بنچینە ی ڕق ، کینە ، کوشتن ، تەڕۆر ، تەکفیر ، دژایەتیی ڕەنگ ، هونەر ، مۆسیقا و ڕەتکردنەوە بنیاتدەنێت ، شارستانەتییەك دوور لە هەموو بەها و نرخێك ی مرۆڤایەتیی و ئەخلاقیی ، دوور لە فەلسەفەی جوانناسییانە ی ئەو ئیمانە ی کە پێشتر ئاماژەم پێی دا ، کۆمەڵگەیەك کە بنچینە ی مەعریفە و بیرکردنەوەی خۆی لەسەر درۆ ، خورافات ، ئەفسانە ، شەریعەت ، نەقڵ و دەقێك ی چەقبەستوو دادەمەزرێنێت . سەردەم و مۆدێل ی عەبدولواحیدەکان سەردەم ی پوچیی ، پوچگەرایی ، بێناوەڕۆکیی ، ڕەشبینیی ، تەسلیمبوون ی ڕۆح و ئیرادە ی ئازادە ، کوشتن ی گومان و هەموو ئەو پرسیارانەیە ، کە مرۆڤ و مرۆڤایەتیی هەنگاوێك لە حەقیقەت نزیك دەکاتەوە ، واتا سەردەمی مەرگ ی ئیمان و یەزدانە . دوکتۆر عەبدولواحید لە وتاردانەکی دا سەبارەت بە ئێزدیەکان ؛ بەدیدێك ی ئیخوانیی و ڕۆحێك ی ڕەگەزپەرستیی و فاشیستیانە ی ئیسلامیی و دوور لە هەموو بەها و مەعریفەیەك ی ئەخلاقیی ، مرۆڤایەتیی ، ئەتەکەت ، نەزاکەت ، ویژدان و فەلسەفەیەك ی ڕەوشتەوە بەمجۆرە باس و پێناسە ی ئێزدیەکان لای گەنج ی کورد دەکات :

1- یەزیدیی (ئێزدیی) کورد نین ، شەیتانپەرستن ، سەرلێشێواو داماو و جاهیلن ، تەوسکردن بە ڕەنگی شین و باڵندە ی تاوس ، ناڕۆشنبیر ، پیسوپۆخڵ ، خوای ئەوان عەد ی کوڕی سافیلە ، موشریکن ، ئافرەت لایان نرخ ی نیە و وەکو سەیارە و گوێدرێژ دەیکەن و دەیفرۆشن ، گاڵتەکردن بە ووشەی یەزدان و پیرۆزکردن ی وشەی (اللە) ، یەزیدیی ڕقی لە موسوڵمانە ، مرۆڤکوژن ، گاڵتەکردن بە پیت ی (ش) وەکو هێمایەك بە یەکەمین پیت ی شەیتان ، لە دواهەمین ڕستە دا مرۆڤ ی کورد فێری درۆکردن و ناداپەروەریی دەکات و دەڵێت { ئەگەر یەزیدییەك لای تۆ ئیشی کرد ، و داوای هەقدەستی خۆی کرد ، و تۆش ویستت پارەی نەدەیتە پێی بڵێ ئاه شەیتان بەرلەعنەت بە (وەڵاهی) بیرم چوو و بەدوای دا هەڵپێکەنین ی ئامادەبووان }* . ئەم جۆرە لە پەیقین و دیالۆگانە جگە لە سازکردنی زبڵدانێك لە ناخ ، ڕۆح و ویژدان ی مرۆڤ ی موسوڵمان ی کورد و بنیاتنان ی پاشخانێك ی ڕەگەزپەرستیی ، فاشیستەتیی ، نامرۆڤانە و نا ئەخلاقیانە ی

ئیسلامییانە هیچ ی دی سەوز ناکات ، و دواجار مرۆڤ و کۆمەڵگە ی کوردیی دەگەیەنێتە چارەنوس و کەنار ی لەنێوچوون ، داڕوخان و لێژبوونەوە بەرەو شیو و دۆڵ ی تاریکیی ، ڕەوشتلێژیی ، بێویژدانیی ، دڵڕەقیی و بڕەودان بە دنیا ی ئاژەڵیی . من لێرە دا بەئەوەی دنیا ی گومان لە ژیان ی داخراو و چەقبەستووەتیی کۆمەڵگە ی ئێمە دا قوڵتر بکەمەوە ، دەخوازم ئەو پرسیارانە بهێنمە گۆڕێ کە ، گەلێ تاك و مرۆڤ ی موسوڵمان ی کورد لەکوێی دنیا ی ڕەوشت و فەلسەفە ی ڕەوشت دایە ؟ ئایا مرۆڤ ی موسوڵمان ی کورد لە چ پلەیەك ی ئەو پەیژە ئیمانییە دا وەستاوە کە ئامانج تیای دا دەربازبوونە لە دنیا ی ئاژەڵیی و ئاودیوبوونەك ی ئەخلاقییانە و گەیشتنی مرۆڤ ی کوردە بە ڕەوشت ی بەرز یان یەزدان و ڕوناکایی ئەو ؟ ئایا بەڕاستیی تاك ی موسوڵمان ی کورد گەیشتووەتە ئاستێك لە قبوڵکردن و ئامێزگرتنەوە بە فەلسەفە ی مرۆڤ بوون و ئەزموونکردن ی هەستی مرۆڤایەتیی ؟ ئایا دەتوانێت ببێتە بوونەوەرێك ی مرۆڤدۆست ، ئاشتیخواز ، دڵفراوان ، بەخشندە ، دلۆڤان ، ژینگەدۆست و ئاژەڵدۆست ؟ ئایا هەربەڕاستیی کولتور ی تێکۆشانیی مەعنەویی و گەشکردن ی گیانپەرەشیی (ڕۆحانییەت) لای مرۆڤ و تاك ی کورد نزیکبوونەوە و گەیشتنە بە یەزدان ، ڕوناکیی ، حەقیقەت ، بەختەوەریی ، بەخشندەیی ، میهرەبانیی و خۆشەویستیی یان خۆقەتیسکردن و خۆسنووردارکردن لە چوارچێوەی { قاتلوهم یعذبهم الله بایدیکم و یخزهم و ینصرکم علیهم و یشف صدور قوم مومنین } ؟ ! ئایا بەڕاستیی ئامانج ی مەلا و بانگخواز ی ئیسلامیی گەیاندن و ئاشناکردن ی تاك ی مرۆڤ ی کوردە بە گەیشتن بە فەزیڵەتێك ی یەزدانپەروەریی (ئیلاهیی) ، ئەخلاقیی و ویژدانییەك ی باڵاتر و زیندوتر ؟ ئایا بەڕاستیی تاك ی موسوڵمان ی کورد دەتوانێت بونەوەرێك ی ئەخلاقیی بێت ؟ گەلێ مرۆڤ ی موسوڵمان ی کورد لەنێو سەوا و مامەڵە ی بازاڕ ی ئایین و ئایینچێتیی دا خۆی بەرجەستە دەکات یان ئیماندارێکە و دەخوازێت لەڕێگە ی ئیمان و عەشقێك ی یەزدانییەوە خۆی لە دنیا ی ڕق ، کینە ، تۆڵە ، بوغز ، درۆ ، تەکفیکردن و ... پاکبکاتەوە و دواجار ناخ و ویژدان ی خۆی لێوانلیو لە ڕێز ، داونپاکیی ، دەم و دەستپاکیی ، خۆشەویستیی ، پاکێتیی ، ڕاستگۆیی ، میهرەبانیی ، بەخشندەیی و وەفاداریی بکات ؟ ئایا بەڕاستیی موسوڵمان ی کورد خۆی ڕادەست (تسلیم) بە ئایین ی ئیسلام کردووە ، تاکو لەڕوی فەر ی دادپەروەریی ، قبوڵکردن ی بەرامبەر ، ڕەتکردنەوە ی نادادیی و نادادپەروەریی ... بێت یاخود تەنیا گەیشتنە بە دنیا ی دامرکاندنەوە ی ئاڵۆشیی ئاژەڵیی ، چوارژنەیی ، ڕووتکردنەوە و چێژوەرگرتن لە جووتبوون لەگەڵ حورالعین ، هەفتا

حۆری ، غیلمان المخلدین و کوڕی جوان و ساف و بێمو؟ ئایا ئامانج ی موسوڵمان ی ئەمڕۆ ی کورد سوڕانەوە ی بەردەوام و بێسود ، و توانەوەیە لەناو دنیا ی تاریکیی خورافات ، چیرۆك و ئەفسانە ، نەزانیی ، بێئاگایی ، وەهم و سێبەری نێو دنیا ی وەحیی ئەشکەوتەکان ؟ یان گەیشتن بەدنیا ی ڕوناکیی ، ژیریی ، مەعریفە ، زانست و لۆژیك ! پێویستە هەر تاکێك ی مرۆڤ ی کورد ئەو پرسیارە لەخۆی بکات ، کە ئایا بۆچی کۆمەڵگە ی موسوڵمان ی کورد هێند شێواو ، توڕە ، دەمارگیر ، توندوتیژ ، نادادپەروەر ، دواکەوتوو ، دوڕوو ، گەندەڵ ، بێبەهرە ، ڕەق و وشکهەڵهاتوو ، تەسکبین و ... ؟ پرسیار و گومانەکان ی مرۆڤ ی موسوڵمان ی کورد دەبێت بچێتە نێو هەموو وردەکاریەکان ی ژیان ی عەقیدەیی ، ئیمان ، ئایین ، نەریت ، بەنەکان وتەنانەت دەقی قورئان و هەموو فەرمودەکان ی پێغەمبەریشەوە ! ! دەبێت لەکۆمەڵگە ی پرسیارەکانەوە بگەینە ئەو ڕاستییە ی کە ، گەلە بەڕاستیی محەمەد هەڵگری پەیامەکی یەزدانیی و دادپەروەریی بووە کە لەکاتێك دا : { من بدل دینە فاقتلوە } ئایا بەڕاستیی ئەو { وما ارسلناك إلا رحمة للعالمین } ەکە بە هەموو مرۆڤایەتیی یان تەنیا بۆ موسوڵمان و نەتەوەیەك ی دیاریکراو یان دەستنیشانکراو{ انما المؤمنون اخوة } ؟ ئایا بەڕاستیی ژیرانە و لۆژیکییە ، کە کەسایەتیی عمر ابن خطاب بکەین بە مۆدێل ، نمونە و پێشڕەوی بەرجەستە و دیاری مرۆڤایەتیی بۆ ئەم ڕۆژگار و سەردەمە ، لەکاتێك دا بانگخواز ی ئیسلامیی دوکتۆر عەبدولواحید لە وتاردانەکەی دا وتەیەك ی خەلیفە عومەر دەهێنێتەوە وەکو بەڵگەیەك بۆ ناوزەدکردن ی ئێزدییەکان وەك و بێباوەڕ و کافر: { اللهم لاتجعل کافر علیە نعمة حتی لا احب } ؟ ئایا هەر بەڕاستیی ئایین ی ئیسلام ئایین ی { المحبة والسلام } ە ؟ ! لەکاتێك دا دوکتۆر عەبدولواحید ڕوودەکاتە کۆمەڵە ی گەنجان ی کورد و داوای دوعایان لێدەکات کە بڵێن : { ئەوەی موسوڵمانە خۆشبوێت ، و ئەوەی موسوڵمان نییە لەدەم دەریبکەیت }؟ ! موسوڵمان ی کورد دەبێت ئەو پرسیارە بکات کە ، ئایا بەڕاستیی کافر کێیە ، و بە چ پێوانەیەك ی یاسایی ، ویژدانیی و ئەخلاقیی ماف و مۆڵەت بەخۆمان دەدەین کە کەسێك بەناوی کافر وبەناو ی خوا بکوژین ؟ ! دەبێت پرسیار بکەین و بڵێین کە ، ئایا بەڕاستیی اللە حەز و خواستی لە کوشتن ی مرۆڤ { قاتلوهم یعذبهم اللە بأیدیکم و یخزهم و ینصرکم علیهم و یشف صدور قوم مؤمنین } هەیە ؟ ئایا بەڕاستیی ئایین ی ئیسلام دەستی ڕێزوحورمەتی خستووەتە سەرئافرەت و پێگە ی ئافرەت لەناو کۆمەڵگە ی موسوڵمان و کۆمەڵگە ی مرۆڤایەتیی دا ، یان دەبێت هەر باوەڕمان بەو پەیامە پەیامبەرییە هەبێت کە دەڵێت : (المرأة عورة فإذا خرجت استشرفها الشیطان)

یان (یقطع الصلاة ، المرأة والحمار ، والکلب) ؟ دوور لە ئاداب و ئینساف نابێت ئەگەر ئەو پرسیارە لە خەمان و ئایینەکەمان بکەین کە ، ئایا هەر بەڕاستیی ئیسلام دژی کۆیلایەتیی بووە { الحر بالحر والعبد بالعبد } ؟ پرسیارێك ی ناڕەوا و دزێو نابێت ، ئەگەر پرسیاری ئەوە بکەین کە ، ئایا بەڕاستیی ئایین ی ئیسلام ئایین ی ئاشتیی و پێکەوە ژیانە { قاتلوا الذین لایؤمنون باللە ولا بالیوم الاخر ولا یحرمون ماحرم اللە و رسولە …. } ؟
پەیوستە و زۆر لەجێگە ی خۆیدایە ئەو پرسیارە لە ڕەوشت و ویژدانی خەمان بکەین کە ، ئایا بەڕاستیی ئەزدییەکان وەکو ئایین و باوەڕێك ی جیاواز ، شایان و شایستە ی ئەو هەموو سوکایەتیی ، گاڵتەپێکردن و دژایەتییکردنانەن کە بانگخواز ی ئیسلامیی دوکتۆرعەبدولواحید و مەلا و ئیسلامگەراکان ڕوبەڕویان دەکەنەوە ؟ لەکاتێك دا قورئان پێیان دەڵێن : { یاأیها الذین آمنوا لایسخر قوم عسی أن یکون خیرا منهم ولا نساء من نساء عسی أن یکن خیرا منهن ، ولا تلمزوا أنفسکم ولاتنابزوا بالالقاب بئس الاسم فسوق بعد الایمان ، ومن لم یتب فأولئك هم الظالمون } ! ئایا هەر بەڕاستیی دوکتۆر عبدولواحد ئەو ظالم و ڕەحمە ئەهریمەنیی و شەڕخوازە نیە کە ئەو ئایەتە ی سەرەوە لە کەتایی دا ئاماژە ی پێدەدات ؟ ئایا بەڕاستیی موسوڵمان ی کورد قبوڵ ی ئەو کۆیلایەتیی و بێحورمەتییە دەکات ، کە عەبدولواحید ، مەلا ، بانگخواز ، سەلەفیستەکان و ئیسلامگەراکان ی دی عەقڵ ، بیرکردنەوە و ئیرادە ی ئازاد ی ئەوان داگیربکەن و لەجیاتی ئەوان بیربکەنەوە ؟ ! ئایا کات ی ئەوە نەهاتووە ، کە موسوڵمان ی کورد چید ی لە بیرکردنەوە دا ئازاد بێت و گوێکانی خۆی قەرزار و قەرزاربار ی ئامۆژگاریی ، وتە پوچ و پڕ لە گاڵتەجاڕیی و درۆکانی عەبدولواحیدەکان نەکەن ، و بیر و عەقڵ ی خۆیان لەو مەتەکۆیە ئازاد بکەن ؟ ! مرۆڤ ی کورد نابێت ڕێگەبدات و ئەو مافە بە عەبدولواحیدەکان ببەخشێت کە خۆیان لە هەموو کاروبارێك ی یاسایی ، پەروەردەیی ، خێزانیی و ئەخلاقیی هەڵبقورتێنن ، پەیوستە هەر تاک و موسوڵمانێك ی کورد لەڕێگە ی ئیمان ، بیرکردنەوە ، عەقڵ و دنیا ی گیانپەروەشیی و دوور لە نەوەندگیریی و پابەندبوون بە هیچ دەقێك ی ئاسمانیی هەوڵی دۆزینەوەی ڕاستیی ، یەزدان و ڕوناکایی ئەو بدات ! مرۆڤ ی کورد دەبێت خۆی لەو تەونە جاڵجاڵۆکەیی و شەیتانییە ی دوکتۆرعەبدولواحید ، مەلا ، بانگخوازە ئیسلامیی و چەرچیە سیاسیە ئیسلامیەکان ڕزگار بکات و بەدوا ی چاکسازیی و دۆزینەوە ی بەرزترین ڕەوشت و فەلسەفە ی ڕەوشت دا بگەڕێت ، لەدوای دۆزینەوە ی یەزدان وێڵ بێت ! ئایا بەڕاستیی تاك ی موسوڵمان ، بانگخواز ، ئیسلامگەرا و ئیسلامیستە سەلەفیی و ئیخوانییەکان ی کورد کێشەیان لەگەڵ ئەم

سەردەمە ، عەلمانييەت ، ليبراليزم ، ماركسيسزم ، فێمينيزم ، ئافرەت ، داروينيزم ، جەندەر ، مۆدێرنيزم ، ڕۆژئاوايى ، ئازادیی ، سەربەستيى ، جولەكە ، مەسيحێتيى ، كاكەيى ، ئێزديى ، يارسانيى ، عەلەويى ، وەهابيى ، بەهائيى و …. چيە ؟ ئايا بەڕاستيى ئيسلام چاكترين ى هەمو ڕێباز و ئايينەكان ى ترە ؟ { ان الدين عند اللە الاسلام } ! ! موسولمان ى كورد پێويستە ئەو پرسيارە لە دوكتۆرعبدالواحد بكات كە هەر بەڕاستيى ئێزديەكان پيس و بۆگەنن ، لەكاتێك دا لە دەق ى قورئان دا : { ولقد كرمنا بنى آدم …. } ؟ پرسيارێك ى ناشايستە نيە كە ، ئەگەر موسوڵمان پرسيار بكات و بڵێت كە ، ئايا بەڕاستى مرۆڤ و مرۆڤايەتيى لە ئايين ى ئيسلام دا جێگە ى شايستە و ڕێزە : { قل هل انبئكم بشر من مثوبەعند اللە من لعنە اللە و غضب عليە و جعل منهم القردة و الخنازير…. ؟ ؟ دوا پرسيار ئەوەيە كە ، ئايا بۆچى ئێمە ى موسوڵمان ناتوانين ئاسۆيەك ى فراوانتر لە ژيان و دنيا ى بيركردنەوە ، گوتار ، كردار ، بەڕووى خۆمان دا بكەينەوە ، ئايا بەڕاستى هێشتا كات ى ئەوە نەهاتووە ، كە واز لە بەپيرۆزكردن ى كەسايەتييە ئيسلاميى و بانگخوازەكان بهێنين ، واز لە توندوتيژيى ، دەمارگيريى ، لوتبەرزيى ئايينيى بهێنين و ڕوو لە ئاشتيى ، دادپەروەريى ، قبوڵكردن و ڕێزگرتنى ئايين و باوەڕەكان ى دى بكەين ؟ ؟ ئێمە ى موسوڵمان ى كورد هيچ هەڵبژاردە ، چارە و ڕێگەيەك ى دى ل□ بەردەممان دا نيە و نەماوە ، جگ□ لەوەى ، كە پێويستە بەرامبەر يەكدى ميهرەبان ، بەخشندە ، لێبوردە بين ، هێز و وزەى خۆمان بخەينەگەڕ بۆ پتەوكردن ى گيان ى تەبايى ، مرۆڤدۆستيى ، ژياندۆستيى ، يەزدانپەروەريى ل□ نێو دڵ ى منداڵ□ و ويژدان ى هەر تاكێك ى مرۆڤ ى كورد دا . دەبێت دەستبەردار و ڕێگرى ئەوە بين ، كە چيتر نمونە ى دوكتۆر عەبدولواحيدەكان ببنە پێشرەو و نمونە ى باڵا بۆ كۆم□□گ□□ ى ئێمە ! ! دەبێت موسوڵمان ى كورد ئيدى بير لەوە بكاتەوە و بگاتە ئەو باوەڕە ى كە جێبەجێكردن ى فەريزە ئيسلامييەكان ، دروستكردن ى مزگەوت و دانانى كابينە ى مزگەوت لە قوتابخانەكان سەنگ ى مەحەك نين بۆ ڕاستيى ، پاكيى و ڕەوشتبەرزيى مرۆڤ ى موسوڵمان ى كورد ، باڵا پۆشيى ، نيقاب و حيجاب نيشانە و سيمبول ى ڕاستەقينە نين بۆ ئافرەت ى نمونەيى ، ڕەوشتى بەرز وداوێنپاكيى ! دەبێت مرۆڤ ى موسوڵمان ى كورد خۆى لەو باوەڕە هەڵەيە بەدووربگرێت كە تەنيا خۆى و ئايينەكە ى خۆى دەتوانن ببنە جوانترين و شايستەترين ئايين ، ڕاستترين مرۆڤ و باشترين پيشرەوايەتيى بۆ جيهان و مرۆڤايەتيى ، بەڵكو مرۆڤ ى مولحيد ، موشريك ، كافر ، عەلمانى و ناموسوڵمان و هەموو ئايينێك ى ديش دەتوانن ببنە پێشرەو ، مرۆڤ ى ئەخلاقيى و كەسايەتيى بەسود بۆ

کۆمەڵگە و مرۆڤایەتییە ! نمونەی عەبدولواحیدەکان ناتوانن ببنە سەنگی مەحەك ومرۆڤی بەرجەستەبوو بە ڕەوشتی بەرز و فەزیڵەتی ئەخلاقیی و مرۆڤی ئیماندار ! بەڵکوئەوە فەلسەفەی بیری چاك ، گوتاری چاك ، کرداری چاکە کە دەبێتە پێوانە بۆ بەرزیی باڵای ڕەوشت لە هەر مرۆڤێك دا ، واتا ئەو ڕەوشتەی کە فەیلەسوفی مرۆڤایەتیی ئەمانوئێل کانت باسی لێکردووە ، باشترین پێوانەیە بۆ گەیشتن بەو ڕێگەیەی کە تیای دا مرۆڤ و هەر تاکێکی کۆمەڵایەتیی توانای ئەوە بەدەستدەهێنێت ، کە بتوانێت دەستی لە فەزیڵەتێکی ئەخلاقیی ، یەزدانپەروەریی ، دادپەروەریی و فەلسەفەی مرۆڤبوون گیربکات !

هیوا محەمەد ئەمین

٢٩٠٥٠٢٠٢٣

کۆتایی